

Rahvakoosolekul läks tuliseks aruteluks

Möödunud nädalal kutsusid Tamsalu vallaametnikud kokku rahvakoosoleku nii Porkunis kui Assamallas. Kui viimane möödus üpris rahulikult, siis Porkunis sattusid vallajuhid külaelanike turmtule alla.

Augustis tegi Väike-Maarja vald Tamsalule ettepaneku, et Assamalla, Koiduküla, Koplitaguse, Kullenga, Lemmküla, Porkuni, Võhmetu ja Vadiküla küla arvataks Väike-Maarja valla koosseisu.

Selle ajendas eelnimetatud külade 60 elaniku signatuuriga dokument, millega taotleti rahvaküsitluse korraldamist, saamaks teada, kas vallaelanikud soovivad liituda Tapa või Väike-Maarja vallaga. Juhul kui külaelanike soov oleks liituda Väike-Maarjaga, arvataks need külad Tamsalu vallast välja.

Sestap tuli rahvakoosolekud, mis Tamsalu vallajuhtidel niikuinii plaani võetud, korraldada varem.

Et huvi külade saatuse vastu on suur, näitas ka möödunud neljapäeval Porkuni rahvamajja kokku tulnud hulk inimesi, kes kasutasid agaralt võimalust küsida ja arvamust avaldada. Põhiliselt jäi kõlama soov, et viidaks läbi küsitlus.

Kui vallajuhid lubasid, et novembris korraldataval rahvaküsitlusel tehakse selgeks, kas Tamsalu valla elanikud tahavad Tapa vallaga liituda, siis Porkuni rahvakoosolekul väljendati tugevalt soovi, et küsimus oleks püstitatud kujul: kas Tamsalu valla elanikud tahavad liituda Tapa või Väike-Maarja vallaga, ning küsitaks külade kaupa.

Vallajuhtidelt päriti, miks korraldati koosolek alles nüüd ja miks pole rahva arvamust varem küsitud. “Ma kirjutasin dokumendile küll alla, aga oma sisemuses pole tegelikult veel otsust langetanud,” rääkis Porkunis elav Evelyn Himma. “Mul on auto, mul ei ole tegelikult vahet, kas ma läheksin vallavalitsusse Väike-Maarjasse või Tapale.” Samas tõi Himma välja, et tema lähikondlased on kindlad: nende eelistus on Väike-Maarja.

“Meie mure on, et Porkunis on palju tegemata töid ja me ei tea, kelle poole pöörduda. Ei tea, mis saab – kes meie elu siin korraldama hakkab,” rääkis Porkuni elanik Kristiina Vikk, kes pole enda sõnul samuti veel kindel, kuhupoole vaadata.

Esmalt tahetakse teada saada, mis ootaks Porkunit ees, kui liituda Väike-Maarjaga, ning mida oodata, kui oldaks osa Tapa vallast. “Rahval on palju hirme. Tahaksimegi, et vallajuhid need maha võtaks,” ütles Vikk.

Selleks olid kohal ka Tapa vallavanem Alari Kirt ja Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla, kes olid varmad külaelanike küsimustele vastama.

“Mul ei ole midagi küsitluse kui sellise vastu, aga ma usun, et kui midagi küsida, siis peaks vastajal olema võimalikult palju infot,” rääkis Tell, viidates koostamisel olevale Tamsalu ja Tapa valla ühinemislepingule, milles on sõnastatud liitumise üksikasjad.

Telli sõnul langetatakse ratsionaalne otsus siis, kui kõik kaardid on laual. “Siis saab inimene otsustada, kas tal on parem Tamsalu-Tapa valla koosseisus või Väike-Maarja-Rakke-Laekvere vallas,” rääkis Riho Tell. “Praegu tehtaks see otsus emotsiooni pealt.”

Tamsalu volikogu esimees Toomas Uudeberg lubas, et teeb volikogule ettepaneku külaelanike soovitud kujul rahvaküsitluse korraldamise arutamiseks.

Järgmisel õhtul Assamalla raamatukogus peetud rahvakoosoleku alguses küsis Riho Tell kohe, kas ka Assamalla elanikud rahvaküsitlust sooviksid. Kokkutulnud pidasid võimalust oma arvamust väljendada oluliseks ning mõned elanikud tõid välja, et praegu tundub Tapa kauge ja võõras, Väike-Maarjaga on side märksa tugevam.

Assamalla elanikel oli haldusreformi kohta küll omajagu küsimusi, kuid arutelu kulges üsna rahumeelses õhkkonnas. Kohaletulnutest vanim, 96aastane vanaproua oli siiski mures, kuidas edaspidi saada kätte arstirohud ning kas selleks peab Tapale sõitma. Tapa vallavanem Alari Kirt selgitas, et ravimid saab kätte täpselt nagu varemgi, olenemata sellest, kellega ühinetakse.

Kirt märkis, et inimeste igapäevaelus ei muutu midagi: nad saavad oma käigud teha ikka seal, kus nad on harjunud ning tarbida samu teenuseid seal, kus harjunud.

“Oluline ei ole see, kus asub vallamaja, vaid see, et säiliksid teenused, kasvõi raamatukogu töötaks ka edaspidi ja teed oleksid lahti lükatud,” kõneles Alari Kirt.

Sellela oli päri ka Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla.

Tamsalu vallavanem tõdes, et haldusreformi seaduse järgi ei tohi pärast 2017. aasta kohalike omavalitsuste volikogude valimisi Eestis enam olla alla viie tuhande elanikuga omavalitsusi. Tamsalu vallas on umbes 3800 elanikku, seega tuleb kellegagi ühineda. “Seadus käsib,” ütles Tell.

Kui Assamalla, Kullenga ja Porkuni piirkonna külad liituksid Väike-Maarjaga, ei oleks Väike-Maarja vallal tarvis tingimata kellegagi ühineda, sest siis oleks vajalikud 5000 elanikku olemas. Tapa vallas elab praegu ligi 8000 inimest.

Virumaa Teataja, 20.09.2016